

**PROJEKT PLANU OCHRONY
DLA GRYŻYŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO**

Rozdział 1

Strategiczne cele ochrony

§ 1

Określa się następujące strategiczne cele ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego zwanego dalej GPK:

1. Ochrona wartości przyrodniczych, w tym:

- a) zachowanie naturalnego systemu hydrologicznego;
- b) zachowanie siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych, w tym przede wszystkim łąk, torfowisk oraz łęgów nadrzecznych;
- c) zachowanie we właściwym stanie siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych, w tym szczególnie rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną;
- d) zachowanie charakterystycznych struktur geologicznych i geomorfologicznych.

2. Ochrona wartości historycznych i kulturowych, w tym:

- a) zachowanie obiektów zabytkowych i miejsc o istotnym znaczeniu historycznym i zabytkowym;
- b) zachowanie wartości kulturowych jednostek osadniczych, zwłaszcza starego budownictwa o cechach regionalnych;
- c) zachowanie, ochrona i utrwalanie tożsamości kulturowej na obszarze parku.

3 Ochrona wartości krajobrazowych, w tym:

- a) Zachowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej parku, zapewniającej rozmieszczenie funkcji obszaru w sposób niepowodujący obniżenia lub utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych oraz niekolidujący wzajemnie ze sobą;
- b) Zachowanie tradycyjnych układów zabudowy wiejskiej;
- c) Zachowanie zróżnicowanej rzeźby terenu atrakcyjnej dla ekspozycji krajobrazu: jeziorno-leśnego, jeziorno-rolniczego i rzeczno-rolniczo-leśnego;
- d) Zachowanie mozaiki krajobrazowej: jeziora, lasy, pola, łąki, doliny rzeczne.

Rozdział 2

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony

§ 2

Zidentyfikowano następujące przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony:

1. Uwarunkowania przyrodnicze:

1) Położenie fizyczno-geograficzne:

Obszar – Europa Zachodnia;

Podobszar – Pozaalpejska Europa Zachodnia;

Prowincja – Nizina Środkowoeuropejska (31);

Podprowincja – Pojezierza Południobałtyckie (314-316);

Makroregion – Pojezierze Lubuskie (315.4);

Mezoregion – Pojezierze Łagowskie (315.42);

Mezoregion – Równina Torzymska (315.43).

Makroregion – Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6);

Mezoregion – Dolina Środkowej Odry (315.61).

2) Położenie geobotaniczne:

Obszar – Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych;

Prowincja – Środkowoeuropejska;

Podprowincja – Środkowoeuropejska Właściwa;

Dział – Brandenbursko-Wielkopolski (B);

Kraina Notecko-Lubuska (B.1);

Okręg Pojezierza Łagowskiego (B.1.8);

Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka (B.4);

Okręg Puszczy Rzepińskiej (B.4a.1).

3) Formy rzeźby terenu oraz powierzchniowe utwory geologiczne

Obszar GPK znajduje się w strefie zlodowacenia bałtyckiego, między stadiąłem leszczyńskim a stadiąłem poznańskim. W parku znajduje się szereg morfogenetycznych form glacialnych, związanych z akumulacyjną i erozyjną działalnością wód lodowcowych: równiny sandrowe, rynny glacialne, kemy, ozy i formy pochodzenia eolicznego.

Obszar parku położony jest w obrębie równiny sandrowej Ołoboku od Gryżyny do krawędzi pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej i dalej na terasach pradolinnych do doliny Odry. Teren parku przecina przebiegająca południkowo, wcięta w równinę sandrową Rynna Gryżyńsko-Grabińska. Rynna ma charakterystyczny trójdzielny kształt, a różnice wysokości względnej między jej dnem a otaczającą ją równiną sandrową dochodzą do 40 m. Zbocza rynny są strome, osiągają nachylenie nawet

40°, przecinają je mniejsze formy erozyjne. Dno rynny jest płaskie, znajdują się na nim jeziora: Kałek, Jelito, Jatnik oraz stawy rybne.

Dnem rynny płynie rzeka Gryżynka – prawobrzeżny dopływ Odry. Dolina Gryżynki zajmuje zachodnią część rynny Gryżyńsko-Grabińskiej. W północnej części parku dno doliny położone jest na wysokości 65 m n.p.m., a odcinek południowy, przy granicy pradoliny, na wysokości 44 m n.p.m. Dno doliny ma szerokość od 40 do 500 m. Przy zachodniej krawędzi doliny Gryżynki znajduje się wyraźna „półka” o szerokości od 4 do 200 m wyniesiona ponad dno doliny na wysokość 2 – 4 m. Zbocza doliny Gryżynki mają wysokość średnią wynoszącą 30 m i nachylenie w granicach 18-30°. Wschodnią krawędź doliny Gryżynki stanowią wały ostańcowe równiny Ołoboku. Ciągną się one południkowo od północnej części parku, aż do krawędzi pradoliny. Powierzchnia terenu jest tu prawie płaska. Teren wyniesiony jest ok. 90 m n.p.m. w części północnej i 80 m n.p.m. w części południowej, a jego szerokość wynosi od 100 do 500 m.

Na wschód od wałów ostańcowych stanowiących krawędź doliny Gryżynki znajdują się obniżenia terenu wypełnione jeziorami i stawami, które łączą się ze sobą wąskimi przesmykami. Rzędna lustra wody w zbiornikach wynosi od 44,8 do 61,7 m n.p.m.

Na wschód od rynny Gryżyńsko-Grabińskiej na obszarze równiny sandrowej znajdują się liczne bezodpływowe zagłębienia o zróżnicowanym kształcie i wielkości. Długość tych utworów dochodzi do 200 m, a szerokość do 50 m. Głębokość wynosi od 2 do 20 m.

Najwyższe wzniesienia obszaru parku znajdują się w jego północno wschodniej części, w obrębie ciągu wałów ostańcowych biegnących południkowo, równoległe do Rynny Gryżyńsko-Grabińskiej. Są to ostańce wyższych poziomów sandrowych, które w rejonie miejscowości Gryżyna osiągają wysokość ok. 117 m n.p.m., jest to tzw. Oz Gryżynki. Najniżej położone obszary parku znajdują się w rejonie Szklarki Rudnickiej, dno doliny Gryżynki jest tam wyniesione 44 m n.p.m.

Równina sandrowa otaczająca Rynnę Gryżyńsko-Grabińską obniża się w kierunku południowym. Przy północnej granicy parku równina jest wyniesiona ok. 90 m n.p.m. by przy jego południowej granicy obniżyć się do 80 m n.p.m.

W południowej części parku znajduje się krawędź oddzielająca równinę Ołoboku od Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Krawędź ta ma szerokie zbocza (300-500 m), pocięte licznymi bruzdami erozyjnymi.

4) Wody powierzchniowe:

Wody powierzchniowe GPK należą do zlewiska Morza Bałtyckiego w dorzeczu Odry. Park obejmuje głównie zlewnię rzeki Gryżynki, należącej do regionu wodnego

Środkowej Odry, administrowanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Powierzchnię parku odwadnia głównie rzeka Gryżynka wraz z dopływami. Niewielkie części parku, przy północno-wschodniej granicy obejmują zlewnię Jeziora Skąpego, a przy środkowo-zachodniej granicy zlewnię Dopływu ze Smolar Bytnickich, natomiast w ich granicach w GPK nie przepływają żadne ciek. Zlewnie te należą odpowiednio do zlewni rzeki Ołoboku i zlewni rzeki Bieli, które są bezpośrednimi dopływami Odry. Zlewnia Gryżynki zajmuje więc aż 94,0% całkowitej powierzchni parku, tj. 2888,99 ha, zlewnia Jeziora Skąpego 5,8 % powierzchni parku, tj. 178,00 ha, natomiast zlewnia Dopływu ze Smolar Bytnickich zaledwie 0,2% powierzchni parku, tj. 7,2 ha.

W parku znajduje się 5 jezior oraz kilkanaście mniejszych zbiorników wodnych. Pod względem genetycznym są to głównie jeziora rynnowe powstałe w wyniku działalności zlodowacenia bałtyckiego. Na terenie GPK występuje dużo zagłębień bezodpływowych, zarówno typu ewapotranspiracyjnego jak i chłonnego: oczka, młaki, torfowiska stałe lub okresowe, niektóre sztucznie wciągnięte w sieć odpływu. W GPK znajdują się również rozlewiska tworzone przez bobry. Park wyróżnia się również dużym kompleksem sztucznych stawów rybnych, które zasila rzeka Gryżynka wraz z jej dopływami, w okolicy Grabina. Inne sztuczne zbiorniki wodne to niewielkie torfianki i zbiorniki rekreacyjne. Jeziorność obszaru wyrażona jako stosunek powierzchni jezior do powierzchni parku wynosi 2,91 %.

Cechą charakterystyczną parku jest bardzo duża ilość wypływów wód podziemnych w postaci źródeł i wycieków zasilanych z utworów czwartorzędowych. Wskaźnik krenologiczny zlewni Gryżynki wynosi 0,9 stref wypływu przypadającą na 1 km² zlewni.

W dolinie Gryżynki znajdują się obszary podmokłe. Według danych z Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych mokradła powyżej 10 ha, w tym mułowiska, namuliska, podmokliska, torfowiska niskie i wyspy z obszarami podmokłymi wynoszą 8,1% całkowitej powierzchni parku. Głównie są to torfowiska niskie – lasy i zarośla oraz młaki niskoturzycowe. Największe arealy obszarów podmokłych znajdują się w dolnym i środkowym biegu rzeki, gdzie Gryżyński Potok płynie zmeliorowaną doliną tj. w okolicy Szklarki Radnickiej i Grabina.

5) Wody podziemne:

Obszar GPK znajduje się w granicach dwóch jednostek hydrogeologicznych 1aQIII/Tr oraz 2aQIV. Według podziału hydrogeologicznego Polski cały obszar znajduje się w regionie wielkopolskim (XIII). Główne poziomy wodonośne użytkowe występują w utworach czwartorzędowych, w piaskach oraz w piaskach ze żwirem.

Lokalnie, w części południowej GPK, dochodzi do kontaktów hydraulicznych użytkowych poziomów wodonośnych czwartorzędowych i trzeciorzędowych, lecz poziom trzeciorzędowy posiada niewielkie znaczenie użytkowe. Głębokość występowania poziomu użytkowego wynosi od kilku do ok. 100 m. Wydajność potencjalna studni wierconej przeciętnie wynosi 30-50 m³/h, w południowej części parku 50-70 m³/h. Zasoby dyspozycyjne szacuje się na ok. 200-300 m³/24h/km² na północy i w centrum GPK oraz 300-400 m³/24h/km² na południu. W GPK z reguły izolacja warstw wodonośnych nie występuje, więc poziom zagrożenia jest średni - niska odporność poziomu głównego.

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego zależy w głównej mierze od budowy geologicznej i reliefu. Bardzo płytko <1 m p.p.t. oraz płytko 1-2 m wody podziemne występują w dolinach rzecznych i rynnach jeziornych, na terenie od nich oddalonych jest to średnio od kilku do 10 m p.p.t., najgłębiej zalegają po zachodniej i wschodniej stronie doliny Gryżynki >10 m p.p.t. Pierwszy poziom wodonośny występuje w piaskach drobnoziarnistych oraz w piaskach i żwirach. Zwierciadło wód ma charakter swobodny w obszarze dolinnym, natomiast na równinie sandrowej ma charakter swobodny, lokalnie napięty. W strefie krawędziowej występuje wiele wypływów wód podziemnych.

Wypływy wód podziemnych w parku stanowią istotny element krajobrazowy. W zlewni całkowitej Gryżyńskiego Potoku stwierdzono 70 stref wypływów wód podziemnych, w których naliczono 350 wypływów, w formie skoncentrowanej (źródło) i nieskoncentrowanej (wycieki, wysięki). Głównie są to wypływy grawitacyjne (81%), częściowo ascenzyjne - pod ciśnieniem hydrostatycznym lub złożone descenzyjno-ascenzyjne. Przeważają wypływy nieskoncentrowane. Wycieki stanowią 54% wszystkich wypływów, źródła 43% a młaki 3%. Wskaźnik krenologiczny zlewni całkowitej Gryżynki wynosi 0,9 stref wypływu przypadającą na 1 km² zlewni. Strefy wypływu znajdują się najczęściej pod zboczami, rzadziej na zboczach i w korycie rzeczonym. Wyróżniono 4 rodzaje wypływów w GPK: podzboczowe (71,4%), dolinne (12,9%), przykorytowe (8,6%) i zboczowe (7,1%) Obserwowane są najczęściej wypływy o wydajnościach do 1 dm³s⁻¹, jednak wahają się od 0,01 dm³s⁻¹ do ok. 50 dm³s⁻¹ i wyższe. Wypływy zasilane są poprzez nacięcie przez rynnę południowego fragmentu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 148 zwanego sandrem Pliszki, mają pochodzenie czwartorzędowe, wpływ na ich mnogość ma także wysoka średnia liczba dni z opadem w ciągu roku w regionie lubuskim, wynosząca 170. Wypływy układają się wzdłuż biegu cieków i występują w przedziale wysokości od 70 do 55 m n.p.m.

6) Szata roślinna:

a) na terenie GPK występują gatunki roślin chronionych w myśl Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin:

- gatunki chronionych mszaków i wątrobowców:

ochronie ścisłej podlegają: czubek główkowaty *Lophozia capitata*, pallawicinia *Lyella Pallavicinia lyellii*;

ochronie gatunkowej częściowej podlegają: próchniczek błotny *Aulacomnium palustre*, bezlist zwyczajny *Buxbaumia aphylla*, mokradłoszka zaostrowana *Calliergonella cuspidata*, krzywoszczeć torfowa *Campylopus pyriformis*, drabik drzewkowaty *Climacium dendroides*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium*, dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, dzióbekowiec bruzdowany *Eurhynchium striatum*, miedzik płaski *Frullania dilatata*, gajnik Isniący *Hylocomium splendens*, bielista siwa *Leucobryum glaucum*, szurpek porośły *Orthotrichum lyellii*, bagniak długokończysty *Philonotis marchica*, rokićnik pospolity *Pleurozium schreberi*, płonnik pospolity *Polytrichum commune*, płonnik cienki *Polytrichum strictum*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, rzęsiak pospolity *Ptilidium ciliare*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, torfowiec spiczastolistny *Sphagnum cuspidatum*, torfowiec ząbkowany *Sphagnum denticulatum*, torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*, torfowiec zanurzony *Sphagnum inundatum*, torfowiec magellański *Sphagnum magellanicum*, torfowiec błotny *Sphagnum palustre*, torfowiec Russowa *Sphagnum russowii*, torfowiec nastroszony *Sphagnum squarrosum*, torfowiec obły *Sphagnum teres*, tujowiec delikatny *Thuidium delicatulum*, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum*, nastroszek Brucha *Ulota bruchii*, nastroszek kędzierzawy *Ulota crispa*,

- gatunki chronionych roślin naczyniowych:

ochronie ścisłej podlegają: bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*, goździk siny *dianthus gratianopolitanus*, kłoc wiechowata *Cladium mariscus*, kotewka orzech wodny *Trapa natans*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, przygiętka brunatna *Rhynchospora fusca*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, rosiczka pośrednia *Drosera intermedia*;

b) ochronie gatunkowej częściowej podlegają: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, cis pospolity *Taxus baccata*, czosnek

kątowny *Allium angulosum*, goździk piaskowy *Dianthus arenarius*, gruszyca mniejsza *Pyrola minor*, gruszyca zielonawa *Pyrola chlorantha*, gruszyca jednokwiatowa *Moneses uniflora*, grzybień biały *Nymphaea alba*, kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*, kruszczyk rdzawoczerwony *Epipactis atrorubens*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, kukulka krwista *Dactylorhiza incarnata*, kukulka plamista *Dactylorhiza maculata*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, listera jajowata *Listera ovata*, modrzewnica pospolita *Andromeda polifolia*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris*, pomocnik baldaszkowy *Chimaphila umbellata*, rukiew wodna *Nasturtium officinale*, salwinia pływająca *Salvinia natans*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, turówka wonna *Hieracium odoratum*, wiciokrzew pomorski *Lonicera periclymenum*, widlicz spłaszczony *Diphysastrum complanatum*, widlicz spłaszczony *Diphysastrum complanatum*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*;

- c) gatunki rzadkie i zagrożone: szurpek otwarty *Ortotrichum patens*, szurpek pręgowany *Ortotrichum striatum*, rzęśl wielkoowocowa *Callitriche stagnalis*, turzyca bagienna *Carex limosa*, nercznica grzebieniasta *Dryopteris cristata*, wilczomlec błotny *Euphorbia palustris*, wilczomlec błyszczący *Euphorbia lucida*;
- d) w obrębie parku zarejestrowano dwa gatunki z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym: rdestowiec ostrokończysty *Reynoutria japonica*, rdestowiec sachaliński *Reynoutria sachalinensis*;
- 7) na terenie parku występuje 14 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. 2014 poz. 1713): 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110

Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*, 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe*, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

8) Fauna:

a) Zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

- ściślejszej ochronie gatunkowej podlegają:

gatunki owadów: kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, pływak szerokobrzeżek *Dytiscus latissimus*, pachnica dębowa *Osmoderma barnabita*, czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*,

gatunki mięczaków: poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*,

gatunki płazów: ropucha paskówka *Epidalea calamita*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, żaba moczarowa *Rana arvalis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, kumak nizinny *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*;

gatunki ptaków: czeczotka *Acanthis flammea*, jastrząb *Accipiter gentilis*, krogulec *Accipiter nisus*, trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*, łożówka *Acrocephalus palustris*, rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*, trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, skowronek *Alauda arvensis*, zimorodek *Alcedo atthis*, rożeniec *Anas acuta*, płaskonos *Anas clypeata*, cyranka *Spatula querquedula*, świstun *Mareca penelope*, krakwa *Mareca strepera*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, jerzyk *Apus apus*, orzeł przedni *Aquila chrysaetos*, czapla biała *Ardea alba*, uszatka *Asio otus*, ogorzalka *Aythya marila*, podgorzalka *Aythya nyroca*, jemioluszkę *Bombycilla garrulus*, bąk *Botaurus stellaris*, puchacz *Bubo bubo*, myszołów *Buteo buteo*, myszołów włochaty *Buteo lagopus*, gągoł *Bycephala clangula*, biegus zmienny *Calidris alpina*, lelek *Caprimulgus europaeus*, szczygieł *Carduelis carduelis*, pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla*, pełzacz leśny *Certhia familiaris*, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, dzwonek *Chloris chloris*, śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, bocian biały *Ciconia ciconia*, bocian czarny *Ciconia nigra*, pluszcz *Cinclus cinclus*, błotniak

stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, siniak *Columba oenas*, kraska *Coracias garrulus*, gawron *Corvus frugilegus*, kawka *Corvus monedula*, przepiórka *Coturnix coturnix*, derkacz *Crex crex*, kukulka *Cuculus canorus*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, łabędź niemy *Cygnus olor*, oknówka *Delichon urbicum*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięciołek *Dendrocopos minor*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, potrzyszcz *Emberiza calandra*, trznadel *Emberiza citrinella*, ortolan *Emberiza hortulana*, potrzos *Emberiza schoeniclus*, rudzik *Erithacus rubecula*, dziwonia *Erythrura erythrura*, drzemlik *Falco columbarius*, sokół wędrowny *Falco peregrinus*, kobuz *Falco subbuteo*, pustulka *Falco tinnunculus*, muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, muchołówka mała *Ficedula parva*, zięba *Fringilla coelebs*, jer *Fringilla montifringilla*, dubelt *Gallinago media*, kokoszka *Gallinula chloropus*, sójka *Garrulus glandarius*, nur czarnoszyi *Gavia arctica*, nur rdzawoszyi *Gavia stellata*, żuraw *Grus grus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, zaganiacz *Hippolais icterina*, dymówka *Hirundo rustica*, bączek *Ixobrychus minutus*, krętogłów *Jynx torquilla*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokosz *Lanius excubitor*, mewa siwa *Larus canus*, makolągwa *Linaria cannabina*, rzepołuch *Linaria flavirostris*, brzęczka *Locustella luscinioides*, strumieniówka *Locustella fluviatilis*, świerszczak *Locustella naevia*, czubatka *Lophophanes cristatus*, krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, lerka *Lullula arborea*, słowik szary *Luscinia luscinia*, słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*, bekasik *Lymnocyptes minimus*, bielaczek *Mergellus albellus*, nurogęś *Mergus merganser*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, pliszka siwa *Motacilla alba*, pliszka górską *Motacilla cinerea*, pliszka żółta *Motacilla flava*, muchołówka szara *Muscicapa striata*, kulik wielki *Numenius arquata*, białozyłka *Oenanthe oenanthe*, rybołów *Pandion haliaetus*, wąsatka *Panurus biarmicus*, bogatka *Parus major*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, sosnówka *Periparus ater*, trzmiełojad *Pernis apivorus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, dzięcioł zielony *Picus viridis*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, zausznik *Podiceps nigricollis*, czarnogłówka *Poecile montanus*, sikora uboga *Poecile palustris*, pokrzywnica *Prunella modularis*, gil *Pyrrhula pyrrhula*, wodnik *Rallus aquaticus*, zniczek *Regulus ignicapillus*, mysikrólik *Regulus regulus*, remiz *Remiz pendulinus*, brzegówka *Riparia riparia*, pokląskwa *Saxicola rubetra*, kłaskawka *Saxicola torquata*, kulczyk *Serinus serinus*, kowalik *Sitta europaea*, czyż *Spinus spinus*, wydrzyk ostrosterny

Stercorarius parasiticus, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, sierpówka *Streptopelia decaocto*, turkawka *Streptopelia turtur*, puszczyk *Strix aluco*, szpak *Sturnus vulgaris*, kapturka *Sylvia atricapilla*, gajówka *Sylvia borin*, cierniówka *Sylvia communis*, piegża *Sylvia curruca*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, samotnik *Tringa ochropus*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, drożdżik *Turdus iliacus*, kos *Turdus merula*, śpiewak *Turdus philomelos*, kwiczoł *Turdus pilaris*, paszkot *Turdus viscivorus*, dudek *Upupa epops*, czajka *Vanellus vanellus*;

gatunki ssaków: borowiaczek *Nyctalus leisleri*, borowiec wielki *Nyctalus noctula*, gacek brunatny *Plecotus auritus*, karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*, karlik większy *Pipistrellus nathusii*, mopek *Barbastella barbastellus*, mroczek posrebrzany *Vespertilio murinus*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, nocek Natterera *Myotis nattereri*, nocek rudy *Myotis daubentonii*, wilk *Canis lupus*;

- częściowej ochronie gatunkowej podlegają:

gatunki owadów: tęcznik mniejszy *Calosoma inquisitor*, biegacz skórzasty *Carabus coriaceus*, biegacz gładki *Carabus glabratus*, biegacz pomarszczony *Carabus intricatus*, biegacz problematyczny *Carabus problematicus*, biegacz Ulrichiego *Carabus ulrichii*, dębosz żukowaty *Aesalus scarabaeoides*, jelonek rogacz *Lucanus cervus*, kwietnica okazała *Protaetia speciosissima*, probnica wiosenna *Anthophora plumipes*, modraszek bagniczek *Vacciniina optilete*, paż żeglarz *Iphiclides podalirius*, krynicznia wilgotka *Crunoecia irrorata*;

gatunki mięczaków: szczeżuja wielka *Anodonta cygnea*;

gatunki ryb: koza *Cobitis taenia*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, piskorz *Misgurnus fossilis*; różanka *Rhodeus amarus*, śliz *Barbatula barbatula*;

gatunki płazów: ropucha szara *Bufo bufo*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaby zielone *Rana esculenta* complex, traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*;

gatunki gadów: zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Zootoca vivipara*;

gatunki ptaków: kormoran *Phalacrocorax carbo*, czapla siwa *Ardea cinerea*, mewa srebrzysta *Larus argentatus*, wrona siwa *Corvus cornix*, kruk *Corvus corax*, sroka *Pica pica*;

gatunki ssaków: badylarka *Micromys minutus*, bóbr *Castor fiber*, gronostaj *Mustela erminea*, jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, karczownik *Arvicola terrestris*, kret *Talpa europaeus*, łasica łąska *Mustela nivalis*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, ryjówka mała *Sorex minutus*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*, wydra *Lutra lutra*;

b) Gatunki obce inwazyjne: szop pracz *Procyon lotor*, jenot *Nyctereutes procyonoides*, norka amerykańska *Neovision vision*, piżmak amerykański *Ondatra zibethicus*;

9) Istniejące formy ochrony przyrody

a) Użytki ekologiczne:

Na terenie GPK znajdują się 3 użytki ekologiczne:

Lp.	Nazwa	Gmina	Rodzaj użytku:	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
1.	Gryżyńskie Szuwały	Bytnica	Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	32,86	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytk ekologiczny.
2.	Gryżyński Wąwóz	Bytnica	Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	3,66	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytk ekologiczny.
3.	Bagno Żurawinowe	Bytnica	Torfowisko	2,81	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytk ekologiczny.

b) Pomniki przyrody

Na terenie GPK znajduje się 5 pomników przyrody:

Lp.	Gmina	Akt prawny ustanawiający pomnik	Rodzaj pomnika	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]
1	Bytnica	Rozporządzenie Nr 50 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Aleja drzew	Pomnik obejmuje 111 dębów szypułkowych	-	-
2	Bytnica	Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Aleja drzew	Pomnik obejmuje 167 dębów szypułkowych	-	-
3	Bytnica	Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Aleja drzew	Pomnik obejmuje 299 dębów szypułkowych		
4	Bytnica	Uchwała Nr IV/23/2015 Rady Gminy Bytnica z dnia 13 marca 2015 r.	Aleja drzew	Pomnik obejmuje 165 dębów szypułkowych		
5	Czerwieńsk	Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	24	153

c) Obszary Natura 2000

Na terenie GPK znajdują się 2 obszary Natura 2000:

- Rynna Gryżyny PLH080067 ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rynna Gryżyny (PLH080067);

- Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach PLH080035 ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach (PLH080035).

2. Uwarunkowania kulturowe i krajobrazowe

- 1) Walory krajobrazowe GPK stanowią tereny leśne, liczne jeziora, urozmaiconą, polodowcową rzeźbę terenu, rynnę rzeki Gryżynki;
- 2) Na terenie parku wyznaczono 7 punktów widokowych, z których obserwować można najbardziej charakterystyczne elementy krajobrazu Parku (zobrazowanych w załączniku 3 do uchwały):

Lp.	Oznaczenie punktu	Charakterystyka widoku
1.	1	Widok w kierunku zachodnim na jezioro Jelito
2.	2	Widok w kierunku południowym na łąki, zadrzewienia śródłąkowe i lasy na południe od miejscowości Grabin.
3.	3	Widok w kierunku południowym na rzekę Gryżynkę, łąki i w oddali las.
4.	4	Punkt w centrum miejscowości Grabin. Widok w kierunku północnym na kościół.
5.	5	Widok w kierunku północno zachodnim ma jezioro Grabinek.
6.	6	Widok w kierunku wschodnim na staw rybny i lasy na wschodnim brzegu stawu.
7.	7	Widok w kierunku północnym na jezioro Kałek.

3) Obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym:

- a) Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków znajdujące się w granicach GPK

Lp.	Stanowisko	Funkcja	Chronologia	Nr rejestru zabytków
1.	Radnica, st. 28	śląd osadniczy	mezolit	KEZA z 1987-04-01
2.	Sycowice, st. 1	śląd osadniczy	EK	KEZA z 1987-04-01
3.	Grabin, st. 1	śląd osadniczy	mezolit	KEZA z 1987-04-01
4.	Grabin, st. 2	śląd osadniczy	mezolit	KEZA z 1987-04-01
5.	Grabin, st. 4	śląd osadniczy śląd osadniczy punkt osadniczy	EB pradzieje PŚ	KEZA z 1987-04-01
6.	Grabin, st. 7	osada osada	Ha/Lt PŚ	KEZA z 1987-04-01
7.	Grabin, st. 8	śląd osadniczy śląd osadniczy	pradzieje PŚ	KEZA z 1987-04-01
8.	Grabin, st. 9	śląd osadniczy śląd osadniczy	pradzieje PŚ	KEZA z 1987-04-01
9.	Grabin, st. 10	śląd osadniczy śląd osadniczy	pradzieje PŚ	KEZA z 1987-04-01
10.	Grabin, st. 11	śląd osadniczy osada	pradzieje PŚ/NŻ	KEZA z 1987-04-01
11.	Grabin, st. 12	śląd osadniczy śląd osadniczy osada	pradzieje WŚ PŚ	KEZA z 1987-04-01
12.	Grabin, st. 13	śląd osadniczy	EK	KEZA z 1987-04-01

b) Zabytki znajdujące się w granicach GPK

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Obiekt	Nr domu	Nr rejestru
1.	krośnieński	Bytnica	Grabín	park z 1730-1739		3235 z 1990-11-06
2.	krośnieński	Bytnica	Grabín	Dwór Żychlińskich z XVIII w.		2124 z 1971-05-06
3.	krośnieński	Bytnica	Grabín	kościół filialny pw. św. Jana Chrzciciela z XVIII w.		2123 z 1971-05-08, L-449/A z 2011-07-28
4.	krośnieński	Bytnica	Grabín	Układ ruralistyczny		
5.	krośnieński	Bytnica	Grabín	Historyczne otoczenie kościoła		
6.	krośnieński	Bytnica	Grabín	Cmentarz przykościelny (nieczynny)		
7.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Park pałacowy wraz z mauzoleum z 1872 r.		3219 z 1984-09-03
8.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dwór myśliwski z XIX w.		3018
9.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Układ przestrzenny wsi		Karta biała z 2021-01-01
10.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Cmentarz ewangelicki z 1801		Karta cmentarza z 1987-01-01
11.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Układ ruralistyczny		
12.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Cmentarz wiejski (czynny)		
13.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	2	
14.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	2	
15.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	2	
16.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	2a	
17.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	3	
18.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	4	
19.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	5	
20.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	5	
21.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	6	
22.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	6	
23.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	8	
24.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	9	
25.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	10	
26.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	11	
27.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	12	
28.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	12	
29.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	13	
30.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	13	
31.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	14	
32.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	14	
33.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	15	
34.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	15	
35.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	16	
36.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	16	
37.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	17	
38.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	17	
39.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	17	
40.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	17	
41.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	18	
42.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	18	
43.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	18	
44.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	19	
45.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	19	
46.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	19	
47.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	20	
48.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	21	
49.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	21	
50.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	21	
51.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	24	
52.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	24	
53.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom I	24a	
54.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom II	24a	
55.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	25	
56.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	25	

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Obiekt	Nr domu	Nr rejestru
57.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	26	
58.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	26	
59.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	26	
60.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	28	
61.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	29	
62.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	29	
63.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	29	
64.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	29	
65.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	30	
66.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	30	
67.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Stodoła w zagrodzie	30	
68.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	31	
69.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	32	
70.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	33a	
71.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	33a	
72.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy	34	
73.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	35	
74.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Dom	40	
75.	krośnieński	Bytnica	Gryżyna	Budynek gospodarczy w zagrodzie	40	

3. Uwarunkowania społeczne i gospodarcze:

1) Położenie administracyjne:

Park położony jest w centralnej części województwa lubuskiego. Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju znajduje się na terenie trzech powiatów oraz czterech gmin:

- Powiat świebodziński, gmina Skąpe;
- Powiat krośnieński, gminy: Bytnica, Krosno Odrzańskie;
- Powiat zielonogórski, gmina Czerwieńsk.

2) Administracja Lasów Państwowych:

Lasy Skarbu Państwa w granicach parku znajdują się pod zarządem dwóch nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze: Bytnica, Sulechów.

3) Struktura użytkowania:

Lasy – 2683 ha (88 %), wody stojące – 181 ha (6%), roślinność trawiasta – 134 ha (4%), uprawy na gruntach ornych – 34 ha (1%), zabudowa – 20 ha (1%), pozostałe (woda płynąca, krzewy, ogrody działkowe) – 12 ha (<1%).

4) Ludność:

Główne miejscowości parku to Gryżyna i Grabin, większość ich obszaru i zabudowań leży w granicach parku. Szklarka Radnicka położona jest częściowo w parku, główna część zabudowań wsi leży jednak poza nim. Obszar miejscowości Sycowice położony w granicach parku jest pozbawiony osad ludzkich, obejmuje tereny leśne. Podobnie Węgrzynice – miejscowość obejmuje tereny leśne i pola uprawne położone przy wschodniej granicy parku. Aktualnie obszar parku zamieszkuje około 660 osób.

5) Uwarunkowania gospodarcze:

Dominujące funkcje gospodarcze na terenie parku to leśnictwo i obsługa leśnictwa, rolnictwo odgrywa niewielką rolę. Z uwagi na walory przyrodnicze funkcją uzupełniającą jest turystyka. Ze względu na duży udział wód na terenie GPK istotną rolę odgrywa gospodarka rybacka.

6) Turystyka i rekreacja:

W zasięgu parku rozwija się turystyka i rekreacja, głównie w oparciu o jeziora, rzekę Gryżynkę, walory krajobrazowe i kulturowe oraz kompleksy leśne. W parku wyznaczono sieć szlaków turystycznych: 3 szlaki rowerowe, 2 szlaki piesze, 2 ścieżki dydaktyczne. Na jeziorach parku nie wyznaczono kąpielisk. Na terenie parku funkcjonuje jeden ośrodek wypoczynkowy. Baza noclegowa ma głównie charakter sezonowy.

Rozdział 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3

Na terenie parku zidentyfikowano następujące zagrożenia istniejące, potencjalne, wewnętrzne i zewnętrzne:

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
GOSPODAROWANIE PRZESTRZENIĄ, W TYM OSADNICTWO I ZABUDOWA			
1.	Rozbudowa istniejących wsi, budowa dominat architektonicznych i obiektów nienawiązujących do miejscowej stylistyki skutkujące degradacją krajobrazu oraz niszczeniem cennych siedlisk.	Zagrożenie istotne, prowadzące do chaosu przestrzennego oraz zaburzenia układu kompozycyjno-funkcjonalnego pierwotnych struktur osadniczych utraty walorów krajobrazowych. Przeciwdziałanie: Ograniczenie zabudowy w parku do obszarów wyznaczonych w aktualnych dokumentach planistycznych, zwłaszcza w sąsiedztwie cieków czy obszarów mokradłowych, a także enklaw śródleśnych, nie wprowadzanie zabudowy poza obszarami zwartej zabudowy. Ograniczenie możliwości podziałów działek. Aktualizacja opracowań ekofizjograficznych dla gmin.	W, I
2.	Brak mpzp (dotyczy wszystkich miejscowości na terenie parku).	Zagrożenie istotne, mogące skutkować powstawaniem niekontrolowanej zabudowy we wsiach Gryżyna i Grabin. Przeciwdziałanie: Opracowanie i wdrożenie odpowiednich dokumentów planistycznych.	W, I
3.	Rozbudowa ośrodka wypoczynkowego nad jez. Kałek.	Zabudowa bezpośredniego otoczenia jeziora ma negatywny wpływ na trofię, przyczynia się do niszczenia roślinności nadbrzeżnej i litoralnej. Przeciwdziałanie: Przestrzeganie obowiązującego na obszarze parku zakazu wznoszenia nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych. Przestrzeganie zakazu niszczenia, wykaszania i usuwania roślinności strefy litoralu.	W, I, P
4.	Lokalizowanie na terenie parku farm fotowoltaicznych, które może powodować pogorszenie walorów krajobrazowych oraz stwarzać bariery ekologiczne.	Przeciwdziałanie: Nielokalizowanie farm fotowoltaicznych w granicach parku i otuliny.	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
5.	Zanieczyszczenie przestrzeni „reklamami”.	Problem istotny w miejscowościach i okolicach dróg. Przeciwdziałanie – edukacja społeczeństwa ukierunkowana na ochronę walorów krajobrazowych.	W, P
6.	Konflikty z użytkownikami i właścicielami gruntów wynikające z kolizji potrzeb gospodarczych i potrzeb ochrony przyrody	Przeciwdziałanie: Edukacja ekologiczna mieszkańców obszaru parku. Promowanie rolnictwa ekologicznego i programów rolno-środowiskowych.	W, P
ISTNIEJĄCE I PROJEKTOWANE LOKALIZACJE PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO			
7.	Lokalizowanie na terenie otuliny wielkotowarowych farm zwierząt stwarzających zagrożenie dla wód i gleb w zlewniach cieków i jezior znajdujących się w granicach parku.	Przeciwdziałanie: Nielokalizowanie ferm wielkotowarowych w otulinie parku.	Z, P
STAN JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH, POBÓR WÓD PODZIEMNYCH, GOSPODARKA WODNA, W TYM OCHRONA PRZECIWPowodziowa i MELIORACJA			
8.	Zagrożenie utratą ciągłości hydromorfologicznej i biologicznej cieków -zlewnia JCWP RW60001715929 Gryżynka	Przeciwdziałanie: Działania kontrolno-administracyjne wskazane dla drożności biologicznej. Ocena wpływu budowli na ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych, w szczególności czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. 2 jazy w obrębie parku zakwalifikowane do sprawdzenia (możliwe przepławki). 1 jaz w otulinie (nie posiada przepławki).	W, Z, I
9.	Zmiany warunków hydromorfologicznych cieków -zlewnia JCWP RW60001715929 Gryżynka -	Przeciwdziałanie: Zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych według katalogu *KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych	W, Z, I
10.		Przeciwdziałanie: Wprowadzenie naturalnych elementów hydromorfologicznych w sposób tworzący oazy potencjalnego rozwoju roślinności wodnej poprawiające zróżnicowanie koryta, zwiększające opory przepływu, inicjujące erozję boczną w miejscach, w których nie stanowi ona zagrożenia. Uzupelnianie rumowiska rzecznoego lub odtwarzanie bystrzy. Modyfikacja i weryfikacja zakresu prac utrzymaniowych na ciekach w granicach parku i wykonywanie ich tylko w miejscach koniecznych, zagrożonych brakiem	W, Z, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		zachowania ciągłości morfologicznej lub zbyt intensywnego zahamowania przepływu, co może stanowić problem dla osiągnięcia celu środowiskowego, zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania rzek. Tam, gdzie to możliwe zaniechanie prac utrzymaniowych, co w dłuższej perspektywie czasu doprowadzi do samoczynnej renaturyzacji tych cieków.	
11.		Przeciwdziałanie: Akcja sprzątnięcia rzeki. Usuwania rozproszonych odpadów z całej działki właściciela wody, przez ich zbieranie i wywóz na składowiska odpadów. Ogranicza to ryzyko powstawania na ciekach zatorów ze śmieci i potrzebę interwencyjnego ich usuwania.	W, Z, I
12.	Niewystarczająco uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa - zlewnia JCWP RW60001715929 Gryżynka -	Przeciwdziałanie: Kontrola gospodarstw domowych pod kątem szczelności zbiorników asenizacyjnych i składowisk stałych i płynnych odchodów zwierzęcych, likwidacja wiejskich wysypisk śmieci. Niedopuszczenie do wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska przez podmioty prowadzące działalność rolniczą.	W, Z, I
13.	Zrzuty wód ze stawów hodowlanych do Potoku Gryżyńskiego	Przeciwdziałanie: Ocena wpływu prowadzonej gospodarki rybackiej na stan ekologiczny cieku – stopnia dopływu zanieczyszczeń z tego źródła, a w przypadku stwierdzenia istotności – redukcja dopływu zanieczyszczeń.	W, I
14.	Niewystarczający potencjał retencyjny, ograniczone odtwarzanie naturalnej retencji, zmniejszające się zasoby wodne zlewni, zagrożenie suszą -zlewnia JCWP RW60001715929 Gryżynka	Przeciwdziałanie: Utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód. Retencja mokradeł, mikroretencja leśna w postaci drobnych oczek przechwytyjących spływ, retencja korytowa na małych ciekach leśnych z wykorzystaniem istniejących obiektów piętrzących, po uprzedniej modernizacji i doposażeniu w przepławki. Niedopuszczanie do wznoszenia na rzekach w granicach parku konstrukcji hydrotechnicznych niewyposażonych w rozwiązania umożliwiające migrację organizmów wodnych. Działania techniczne opóźniające odpływ ze zlewni w postaci tworzenia bystrzy i progów z naturalnych materiałów. Tolerancja dla działalności bobra, inwentaryzacja miejsc opuszczonych przez bobry i zdegradowanych, analiza wykorzystania pod kątem zaplanowania retencji korytowej. W każdym przypadku do indywidualnej, eksperckiej oceny.	W, Z, I
15.	Nieosiągnięcie celu środowiskowego dla stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego przez nadmierną ilość ścieków	Przeciwdziałanie: Niedopuszczenie do wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska.	W, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	bytowych i komunalnych, licznych biogenów i ścieków przemysłowych.	Kontrole szczelności bezodpływowych zbiorników asenizacyjnych, zbiorników na odchody zwierzęce stałe i płynne. Wspieranie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.	
16.	Depozycja atmosferyczna i transport (WWA, metale ciężkie, a także związki azotu i siarki, będące źródłem biogenów dostających się do wód).	Przeciwdziałanie: Działania w skali regionalnej, np. kontrole zakładów przemysłowych, kampanie dotyczące ograniczania korzystania z własnych samochodów na rzecz komunikacji zbiorowej lub wyboru roweru.	W, Z, P
17.	Nadmierna eutrofizacja wód płynących i stojących.	Przeciwdziałanie: Tworzenie stref buforowych - barier ochronnych przed sptywem biogenów do jezior i cieków. Weryfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych.	W, P
18.	Konieczność zmierzenia się ze skutkami suszy.	Utworzenie struktur i wdrożenie procedur zarządzania zasobami wodnymi na wypadek i w trakcie wystąpienia suszy, działania edukacyjne.	Z, P
19.	Wpływ nadmiernego poboru wód powierzchniowych do nawodnień w okresie niżówek na przepływy nienaruszalne w związku z narażeniem parku na suszę hydrologiczną i hydrogeologiczną i możliwość znaczącego obniżenia przepływów. Narażenie na skutki suszy sektora środowisko przyrodnicze i bioróżnorodność. Problem istotny – zlewnia Odry. W wyniku presji skumulowanych, związanych z poborem bezzwrotnym wód rośnie wrażliwość JCWP oraz terenów chronionych na skutki suszy, które pogłębiają negatywne oddziaływanie.	Przeciwdziałanie: Kontrola przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach, pozwoleniach wodnoprawnych i korzystania z wód. Działania edukacyjne dotyczące skutków nadmiernych, samowolnych poborów wód. Czasowe ograniczenie korzystania z wód.	Z, W, P
GOSPODARKA ODPADAMI			
20.	Zaśmiecenie strefy brzegowej jezior i rzek, zaśmiecenie terenów wokół plaż i miejsc biwakowania.	Przeciwdziałanie: Sprzątanie brzegów jezior, edukacja ekologiczna. Egzekwowanie obowiązku zachowania porządku na stanowiskach wędkarskich.	W, I
GOSPODARKA ROLNA			
21.	Zaprzestanie użytkowania kośnego łąk powodujące ich zarastanie lub zaorywanie	Przeciwdziałanie: Przywrócenie lub utrzymanie użytkowania łąkowego, łąkowo-pastwiskowego lub pastwiskowego. Wdrażanie pakietów: „Działanie rolno-	W, P, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	łąk, co powoduje utratę cennych siedlisk i gatunków. Problem dotyczy łąk stanowiących siedlisko 6510: 311cx obr. Gryżyna Nadl. Bytnica, gmina Bytnica obr. Grabin dz. ewid.: 317, 14/1, 59/2; łąk na południe od Grabina stanowiących siedlisko kszyka.	środowiskowe-klimatyczne”, „Rolnictwo ekologiczne” i innych promujących ekstensywną gospodarkę łąkarską. Nie przywracać łąk na terenach z zaawansowaną sukcesją leśną.	
22.	Nadmierne usuwanie drzew i krzewów w okolicy zbiorników zasiedlonych przez płazy, wylesianie, szczególnie niebezpieczne dla gatunków, które żerują w takim środowisku, a także szukają tutaj schronienia, zwłaszcza na czas zimowania.	Przeciwdziałanie: Edukacja ekologiczna rolników, zarządców wód i dróg, również w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień oraz zakazu niszczenia i uszkodzenia wszystkich gatunków flory.	W, P
23.	Niewłaściwie użytkowanie ekosystemów łąkowych z płatami siedliska przyrodniczego 6510 lub zaprzestanie ich użytkowania.	Przeciwdziałanie: Edukacja w zakresie prawidłowego użytkowania łąk świeżych stanowiących siedlisko przyrodnicze 6510.	W, I
GOSPODARKA LEŚNA			
24.	Gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniająca się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków.	Przeciwdziałanie: Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej wymagania siedliskowe ptaków, zwłaszcza pozostawienie części drzew dziuplastych i grup drzew na zrębach, w miarę możliwości niestosowanie zrębów zupełnych na dużych powierzchniach na korzyść rębni złożonych, a także oraz wyłączenia wybranych wydzieleń leśnych z gospodarki leśnej w kluczowych dla ptaków drzewostanach.	W, I
25.	Zmniejszenie powierzchni drzewostanów liściastych (głównie bukowych) stanowiących potencjalne siedliska nietoperzy.	Przeciwdziałanie: Utrzymanie podobnej do obecnej powierzchni drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat. Ubytek w drzewostanach bukowych w skali parku nie powinien przekroczyć 10%.	W, P
26.	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z roślinnością potencjalną buczyn i kwaśnych grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych - starsze drzewostany parku	Przeciwdziałanie: Kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach, gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna zwyczajna.		
27.	Podsadzanie drzewostanów dębowych stanowiących siedlisko 9190 bukiem	Przeciwdziałanie: Niewprowadzanie nowych podsadzeń bukowych w płatach siedliska 9190. Usunięcie podsadzeń bukowych z pododdz. 398g Nadl. Bytnica.	W, I
28.	Niewystarczające zasoby martwych drzew.	Przeciwdziałanie: Wyłączenie wybranych drzewostanów z użytkowania. Pozostawianie naturalnie wydzielającego się martwego drewna w płatach siedlisk przyrodniczych.	W, I
29.	Zalesianie terenów łąk, pastwisk i torfowisk.	Przeciwdziałanie: Nieplanowanie zalesień w płatach siedlisk przyrodniczych.	W, P
30.	Rębnie zupełne w zlewni bezpośredniej torfowisk powodujące zaburzenia trofii i bilansu wodnego torfowisk. Zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych 7140, 7150, 91D0 oraz stanowisk licznych gatunków chronionych związanych z tego typu ekosystemami.	Przeciwdziałanie: Zachowanie strefy buforowej o szerokości ok. 25 m, wyłączonej z cięć rębnych w lasach wokół bagien, torfowisk, zbiorników wodnych i cieków.	W, P
31.	Niszczenie stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin podczas zabiegów gospodarczych w lasach.	Przeciwdziałanie: Ochrona stanowisk roślin chronionych podczas zabiegów gospodarczych.	W, P
32.	Wycinka lasu powodująca spadek dostępności siedlisk lęgowych i żerowisk ptaków.	Przeciwdziałanie: Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej wymagania siedliskowe ptaków, zwłaszcza pozostawienie części drzew dziuplastych i grup drzew na zrębach oraz wyłączenia wybranych wydzieleń leśnych z gospodarki leśnej.	W, P
GOSPODARKA RYBACKA			
33.	Obecność obcych gatunków ryb w jeziorach parku: amura białego (jez. Jelito), tołpygi białej i pstrej (jez. Jelito, jez. Grabinek), karasia srebrzystego (jez.: Jatnik, Nikłe, Jelito), karpia (wszystkie większe jeziora). Wprowadzanie gatunków obcych	Przeciwdziałanie: Niezarybianie gatunkami obcymi na etapie tworzenia nowych operatów rybackich. Utrzymanie zarybienia gatunkami drapieżnymi jako głównego kierunku gospodarki rybackiej.	W, I, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	nieuznanych za inwazyjne (karp, amur, tołpyga).		
34.	Eutrofizacja wód spowodowana kształtowaniem niewłaściwego składu ichtiofauny (np. zbyt duży udział karpiowatych).	Przeciwdziałanie: Realizacja gospodarki rybackiej zgodnie z obowiązującymi operatami rybackimi. Ograniczanie liczebności ryb karpiowatych.	W, P
35.	Wprowadzanie gatunków obcych inwazyjnych (czebaczka amurski, trawianka).	Przeciwdziałanie: Egzekwowanie zakazu wprowadzania do środowiska inwazyjnych gatunków obcych (w tym, kontrola zakazu stosowania czebaczka amurskiego, jako przynęty wędkarskiej, kontrola jakości materiału zarybieniowego). Eliminacja gatunków obcych z wód.	W, P
36.	Stosowanie jako przynęty żywej ryb pozyskanych z innych akwenów lub zakupionych w sklepach akwarystycznych (ryzyko wprowadzenia gatunków obcych oraz patogenów).	Przeciwdziałanie: Egzekwowanie zakazu wprowadzania gatunków inwazyjnych do środowiska oraz zakazu stosowania, jako przynęty ryb pochodzących z innego łowiska.	W, P
37.	Zabiegi na stawach rybnych niesprzyjające występowaniu ptaków lęgowych, np. wykaszanie szuwarów, spuszczenie stawów w okresie lęgowym.	Przeciwdziałanie: Ustalenie z zarządcami stawów terminów i zakresu spuszczenia wody na poszczególnych stawach, niewykaszanie szuwarów poza sytuacjami niezbędnymi do prowadzenia gospodarki rybackiej. W miarę możliwości przechodzić na gospodarkę rybacką ekstensywną.	W, I
INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA			
38.	Rozjeżdżanie płazów i gadów na drogach	Przeciwdziałanie: Edukacja przyrodnicza ludności w zakresie ochrony płazów i gadów.	W, I, P
EKSPLLOATACJA SUROWCÓW MINERALNYCH			
39.	Brak zagrożeń związanych z eksploatacją surowców mineralnych. Zgodnie z bazą danych MIDAS na terenie parku i otuliny brak złóż surowców. Ponadto na terenie parku obowiązuje zakaz pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu na podstawie Uchwały nr XLIII/646/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego.		
ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE			
40.	Turystyka wodna, penetrowanie brzegów wód przez turystów, zanieczyszczenie odpadami bytowymi (brzegi jezior, zwłaszcza Jelito, Jatnik i Kałek).	Przeciwdziałanie: Aktywizacja i edukacja do proekologicznych postaw turystów. Regularne uprzątnięcie odpadów z istniejących miejsc biwakowania na brzegach wód.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
41.	Turystyka, zabudowa letniskowa i czynne wykorzystanie brzegów jezior do tworzenia dzikich plaż i kąpielisk, zwiększenie podatności jeziora na odsłonięcie brzegów poprzez samodzielne wykaszanie roślinności i niszczenie naturalnych barier ochronnych. Dostarczanie do jeziora ścieków bytowych i zaśmiecanie terenów nadbrzeżnych (jez. Kałek).	Przeciwdziałanie: Niedopuszczenie do samodzielnego wycinania, koszenia i hakowania roślin oraz tworzenia dzikich plaż. Działania edukacyjne: aktywizacja i zachęcanie do korzystania z legalnych miejsc kąpielisk.	W, I, P
42.	Presje wędkarskie, niszczenie roślinności litoralowej, zaśmiecanie strefy przybrzeżnej (jeziora: Kałek, Jelito, Nikle, Jatnik, Grabinek, rozlewisko Gryżynki w pld. części parku)	Przeciwdziałanie: Ograniczenie liczby stanowisk wędkarskich, wprowadzenie zakazu stosowania przynęt spożywczych. Zakaz budowy nowych pomostów wędkarskich na jeziorze Jelito.	W, I
43.	Wzrost ruchu turystycznego na terenie parku skutkujący zwiększoną antropopresją na cały obszar parku, a szczególnie na ekosystemy wodne.	Przeciwdziałanie: Odpowiednia organizacja ruchu turystycznego uwzględniająca potrzeby ochrony przyrody. Oznakowanie wytyczonych tras turystycznych. Budowa barier przeciwwjazdowych na drogach leśnych. Kanalizacja ruchu turystycznego oraz tworzenie atrakcji turystycznych w miejscach oddalonych od najcenniejszych lęgówisk ptaków. Niewyznaczanie nowych szlaków turystycznych, kontrole straży leśnej i policji miejsc obszaru parku oraz edukacja społeczeństwa.	W, Z, P
44.	Motorowe sporty wodne zagrażające populacjom ptaków wodno-błotnych.	Przeciwdziałanie: Egzekwowanie zakazu używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych obowiązującego na podstawie Uchwały nr XLIII/646/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego.	W, P
ELEMENTY INFRASTRUKTURY UTRUDNIAJĄCE MIGRACJĘ ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW			
45.	Fragmentacja obszarów kompleksów leśnych w związku z lokalizacją nowej infrastruktury technicznej, np. dróg, powodujących fragmentację siedlisk oraz zmniejszenie ich atrakcyjności dla gatunków o większym stopniu płochliwości, np. ptaki drapieżne.	Przeciwdziałanie: Nielokalizowanie nowych inwestycji, związanych z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntu.	W, P
POZOSTAŁE ZAGROŻENIA			

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
46.	Powtarzające się susze prowadzące do zanikania zbiorników stanowiących siedliska płazów.	Przeciwdziałanie: Przy zanikaniu wody w zbiornikach, kiedy są w nich jeszcze larwy płazów, odławianie za pomocą czerpaków i przenoszenie w najbliższe miejsca, które pozwolą na bezpieczne przejście pełnej metamorfozy. Kontrolowanie poziomu i jakości wody na poszczególnych stanowiskach, w razie potrzeby zaprojektowanie systemu małej retencji i oczyszczania.	W, Z, I
47.	Nadmierne usuwanie roślinności w bezpośredniej bliskości zbiorników stanowiących siedliska płazów.	Przeciwdziałanie: Niedopuszczenie do samodzielnego wycinania, koszenia i hakowania roślin.	W, P
48.	Eutrofizacja zbiorników stanowiących siedliska płazów (stanowiska płazów nr: 1, 10)	Przeciwdziałanie: Kontrolowanie poziomu i jakości wody na poszczególnych stanowiskach, w razie potrzeby zaprojektowanie systemu małej retencji i oczyszczania.	W, I
49.	Nadmierne zamulenie zbiorników stanowiących siedliska płazów (stanowisko płazów nr. 1, 2, 3, 10)	Przeciwdziałanie: W przypadku postępującego zamulenia zbiornika wodnego stanowiącego stanowisko płazów nr 1, pogłębienie zbiornika poprzez usunięcie osadu z dna. W przypadku prowadzenia prac przy zbiorniku warto również doświetlić stanowisko, poprzez usunięcie części roślinności wysokiej w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Przy braku odpowiedniej ilości schronień zimowiskowych, można w najbliższej okolicy zbiornika stworzyć zimowiska, wprowadzając większą ilość martwego drewna bądź w postaci przyzmy z materiału zmieszanego – kamienie, karpy, liście czy inny materiał organiczny, tak, by we wnętrzu przyzmy utworzyły się nisze. Wszelkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem herpetologa. W przypadku postępującego wypłylenia, zamulenia zbiornika stanowiącego stanowisko płazów nr 2 pogłębienie ok ½ stanowiska. Dno zbiornika powinno mieć różne strefy głębokości, z najgłębszym miejscem tzw. głęboczkim 1,20 -1,60 m. Prace należy prowadzić w sezonie jesienno-zimowym, kiedy zostanie on opuszczony przez zwierzęta udające się na zimowiska. Przy okazji prowadzenia prac można również doświetlić stanowisko, poprzez usunięcie kilku drzew. Wszelkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem herpetologa. Okresowe odmulanie zbiornika wodnego stanowiącego stanowisko płazów nr 3. Należałoby również usunąć rdestowca, a w to miejsce wprowadzić rodzime gatunki, w tym również szuwar. Przy okazji dobrze byłoby doświetlić stanowisko, poprzez częściowe usunięcie roślinności wysokiej. Przy okazji ewentualnych prac w zbiorniku można w jego najbliższej okolicy stworzyć zimowiska, w postaci przyzmy z materiału zmieszanego – kamienie, karpy, liście czy inny materiał organiczny, tak, by we	W, I, P

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
		wnętrzu przyzmy utworzyły się nisze. Wszelkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem herpetologa.	
50.	Zbyt mała ilość martwego drewna w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych stanowiących siedliska płazów.	Przeciwdziałanie: Wprowadzanie większej ilości martwego drewna w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników, przy których brakuje naturalnych schronień dla płazów, jako potencjalnych kryjówek i zimowisk.	W, P
51.	Obserwowane od 2019 r. zamieranie elodeidów w jez. Kałek	Przeciwdziałanie: Przeprowadzenie szczegółowych badań hydrobiologicznych w jez. Kałek, badanie parametrów fizykochemicznych wody uwzględniające obecność herbicydów.	W, I
52.	Zarastanie stanowisk kserotermicznych wyższą roślinnością, prowadzące do zacienienia i izolacji (szczególnie w wypadku zwinek) i brak odpowiednio ukształtowanych ekotonów pomiędzy polem a lasem z niższą roślinnością zielną i krzewami prowadzące do zanikania populacji gadów	Przeciwdziałanie: Zachowanie i kształtowanie stref ekotonowych w postaci miedz, skrajów lasów, łąk i pól, które dzięki zróżnicowanym warunkom, odpowiadają szerokiemu spektrum gatunkowemu herpetofauny i stanowią jednocześnie korytarze migracyjne, zapobiegając w ten sposób izolacji poszczególnych populacji. Wszędzie tam, gdzie brak jest naturalnych schronień, miejsc składania jaj czy zimowisk, tworzenie przyzmy z kamieni i innych materiałów naturalnych, jak np. korzenie, gałęzie czy liście. Dbanie o utrzymanie odpowiedniej ilości martwego drewna bądź w razie potrzeby jej zwiększenie. Prowadzenie szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, szczególnie ważnych w wypadku gadów a przede wszystkim węży, które z powodu niskiej świadomości ekologicznej, padają bardzo często ofiarą agresywnych zachowań ze strony człowieka. Przy okazji bardzo ważne jest prowadzenie edukacji zmierzającej do uświadomienia, jak poważnym problemem jest presja kota domowego, któremu pozwala się swobodnie penetrować środowisko naturalne.	W, I
53.	Ekspansja inwazyjnych gatunków obcych zwierząt: jenot azjatycki <i>Nyctereutes procyonoides</i> , szop pracz <i>Procyon lotor</i> , norka amerykańska <i>Neogale vison</i> , szakal złocisty <i>Canis aureus</i> .	Przeciwdziałanie: Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE, L317/35 z 4.11.2014 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 210 poz. 1260). Edukacja społeczeństwa. Współpraca z kołami łowieckimi w zakresie zwalczania norki amerykańskiej, szopa pracza, jenota i szakala złocistego.	W, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
54.	Ekspansja rdestowca sachalińskiego i japońskiego.	Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE, L317/35 z 4.11.2014 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 210 poz. 1260). Edukacja społeczeństwa.	W, I
55.	Ekspansja czeremchy późnej <i>Padus serotina</i> w oddz. 89a Nadl. Bytnica prowadzące do ocieniania stanowisk goździka siniego <i>Dianthus gratianopolitanus</i> .	Przeciwdziałanie: Usuwanie czeremchy w pododdziałach leśnych ze stanowiskami goździka siniego po uzgodnieniu z RDOŚ (stanowiska znajdują się w strefie ochrony całorocznej bielika i kani rudej).	W, I
56.	Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> w leśnych siedliskach przyrodniczych. Gatunek notowany w płatach żyznych buczyn, grądów i łęgów jesionowo-olszowych. Ekspansja nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> notowanej na skrajach lasów, przydrożach i nieużytkach.	Brak możliwości zapobiegania zagrożeniu.	W, I
57.	Przesuszenie torfowisk powodujące wkraczanie roślinności drzewiastej w płatach siedlisk przyrodniczych 7140, 7150 degenerację siedlisk oraz zanik chronionych gatunków roślin.	Przeciwdziałanie: Nieudrażnianie dawnych melioracji odprowadzających wodę z terenów podmokłych. Czynna ochrona wybranych torfowisk: poprawa warunków wodnych wybranych torfowisk; usuwanie nalotów gatunków drzewiastych (brzoza omszona, sosna zwyczajna, wierzba szara i in.) z wybranych torfowisk.	W, I
58.	Przesuszenie boru bagiennego powodujące degenerację torfowiska i zanik chronionych gatunków roślin (Nadl. Sulechów oddz. 3f)	Przeciwdziałanie: Nieudrażnianie dawnych melioracji odprowadzających wodę z terenów podmokłych.	W, I
59.	Susze i zmniejszenie opadów prowadzące do zaniku źródeł stanowiących siedlisko przyrodnicze 7220. Zaśmiecenie płatu	Przeciwdziałanie: Nieudrażnianie dawnych melioracji odprowadzających wodę z terenów podmokłych.	W, P, I

Lp.	Nazwa zagrożenia	Ocena zagrożenia, sposoby eliminacji lub ograniczania skutków zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (W – wewnętrzne Z – zewnętrzne I – istniejące P – potencjalne)
	siedliska 7220 zlokalizowanego we wsi Gryżyna.	Objęcie płątów siedliska w pododdz. 283w, x Nadl. Bytnica ochroną w formie użytku ekologicznego.	
60.	Antagonizm awifauny i herpetofauny ze zwierzętami domowymi - presja drapieżnicza wychodzących i bezdomnych kotów domowych. Obszar występowania: cały obszar parku, zwłaszcza lasy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej.	Edukacja mieszkańców i wczasowiczów (promowanie trzymania kotów niewychodzących).	W, I
61.	Niszczenie i brak troski o obiekty zabytkowe, miejsca historyczne, w tym cmentarze, kapliczki, mogiły miejsca pamięci narodowej.	Przeciwdziałanie: Zwiększenie nadzoru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz skuteczna egzekucja prawna dbania o obiekty zabytkowe. Identyfikacja i oznaczenie miejsc historycznych. Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także społecznych opiekunów zabytków. Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony zabytków, poprzez m.in. działania popularyzatorskie i edukację szkolną.	W, P
62.	Zamieranie drzew w alejach przydrożnych, w tym w alejach pomnikowych.	Przeciwdziałanie: Uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia. Regularna kontrola stanu sanitarnego drzew w alejach dębowych na terenie parku. W razie potrzeby czynna ochrona alei (zabiegi chirurgii drzewnej).	W, I
63.	Wycinanie drzew z przydrożnych alei stanowiących miejsca występowania nietoperzy	Przeciwdziałanie: Utrzymanie starych drzewostanów i liniowych elementów krajobrazu	W, P
64.	Remonty budynków i zanik antropogenicznych siedlisk nietoperzy	Przeciwdziałanie: Wspieranie remontów poddaszy i termomodernizacji z poszanowaniem ochrony nietoperzy. Dofinansowanie remontów budynków, w których występują nietoperze.	W, P

Rozdział 4

Uzupełnienie form ochrony pożądaných z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego

§ 4

1. W celu ochrony cennych ekosystemów proponuje się utworzenie następujących form ochrony przyrody:
 - 1) Rezerwat Przyrody „Źródlika Gryżynki” – W celu ochrony doliny Gryżynki w górnym jej biegu, powyżej stawów rybnych, proponuje się utworzenie Rezerwatu Przyrody „Źródlika Gryżynki” o powierzchni ok. 105 ha. Proponuje się przyjąć granice rezerwatu zgodnie z propozycją wysuniętą przez Klub Przyrodników w 2018 r. Proponowany rezerwat obejmuje dno i zbocza zachodniej odnogi Rynny Gryżyńskiej na długości ok. 2,7 km. W skład rezerwatu wchodzi pododdziały leśne: Obręb Grabina: 16d, 17a, b, d (część), f, i, 18a, b, c, d, g, h, i, j, l, m, n, o, r, Obręb Gryżyna: 312l, m, n, 331a, b, c, d, g, h, i, n, 332a, d, h, 346a, b, c (część), d, f, g, h, j, k, l, m, 347a, b, d, g, h Nadleśnictwa Bytnica oraz działki ewidencyjne: 18/1 obręb Grabin Gmina Bytnica, 346/1, 331/1 obręb Gryżyna Gmina Bytnica. Proponowany do objęcia ochroną odcinek doliny Gryżynki od kilkudziesięciu lat podlega spontanicznej renaturyzacji na skutek zaprzestania użytkowania znajdujących się tu dawniej trzech młynów. Renaturyzacja jest dodatkowo przyspieszana przez sprowadzonego tu w 1986 r. bobra. Zbocza doliny rzecznej obfitują w źródlika i wycieki wód podziemnych. W granicach proponowanego rezerwatu znajdują się płaty olsów jesionowych (siedlisko przyrodnicze 91E0), kwaśnych buczyn (siedlisko przyrodnicze 9110), a także źródlika stanowiące siedlisko przyrodnicze 7220.
 - 2) Użytek ekologiczny „Źródło Gryżynki” – Proponowany użytek obejmuje pododdz. 283x, w, obręb Gryżyna, Nadl. Bytnica o łącznej powierzchni 1,68 ha oraz działkę ewidencyjną 283/30 o powierzchni 0,17 ha. Użytek obejmuje najcenniejszy na obszarze parku kompleks źródlisk podstokowych (*Caricion remotae*, *Sparganio-Glycerion fluitantis*), łągów źródliskowych *Carici remotae-Fraxinetum* i olsów *Carici elongatae-Alnetum* w szerokiej i głęboko wciętej dolinie Gryżynki, z licznymi drobnymi dopływami źródliskowymi tworzącymi sieć hydrograficzną o ponadprzeciętnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych. Obfite stanowisko *Nasturtium officinale* (najpewniej pochodzenia antropogenicznego).
 - 3) Użytek ekologiczny „Szkłareckie Torfowisko” – Obejmujący pododdział 56g obręb Nietkowice, Nadleśnictwa Sulechów o powierzchni 3,41 ha. Wydzielenie obejmuje zawilgocone obniżenie w rozległej niecce. Torfowisko z roślinnością typową dla siedliska przyrodniczego 7140 wypełnia niemal całą nieckę. Jedynie w północno zachodniej części wykształciło się zbiorowisko trzciny pospolitej *Phragmites australis*.

Roślinność można częściowo zaliczyć do mszystych lub mszarnych młak niskoturzycowych i sitowych ze związku *Caricion fuscae*, rozwijających się w warunkach silnie zmiennego uwilgotnienia i nieposiadające aktualnie zdolności torfotwórczych. Znaczną powierzchnię torfowiska zajmuje zbiorowisko *Caricion lasiocarpae*, które jest często zbiorowiskiem inicjującym sukcesję roślinności w kierunku torfowisk wysokich. Na torfowisku widoczny jest, miejscami o znacznym pokryciu, nalot brzozy i sosny;

- 4) Użytek ekologiczny „Rozlewiska Gryżyny” – Proponuje się utworzyć użytek ekologiczny obejmujący fragment rzeki Gryżyny od wypływu z jez. Jelito do ujścia do Gryżynki. W skład użytku ekologicznego wchodzi pododdz.: 57w, r obr. Nietkowice, Nadl. Sulechów, 294o, p, 295d, f obr. Grabina, Nadl. Bytnica o łącznej powierzchni 12,47 ha, oraz działka ewidencyjna 295/3 o powierzchni 2,73 ha obręb Radnica, Gmina Krosno Odrzańskie. Obszar proponowanego użytku ekologicznego zajmują olsy jesionowe *Fraxino-Alnetum*, olsy typowe *Ribeso nigri-alnetum* oraz zbiorowiska wodne związane z korytem Gryżyny: *Nupharo-Nymphaeetum albae* i wykształcające się wzdłuż brzegów rzeki szuwary kłociowe *Cladietum marisci*. W rozlewiskach Gryżyny bytują przynajmniej trzy gatunki płazów: żaba zielona, żaba moczarowa i traszka grzebieniasta.
2. Lokalizację proponowanych form ochrony przyrody przedstawia mapa stanowiąca załącznik 1 do uchwały.

Rozdział 5

Sposoby korzystania z obszarów parku krajobrazowego udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania

§ 5

1. Zasady udostępniania parku dla celów naukowych:

- 1) Do celów naukowych udostępniony jest cały obszar parku, w porozumieniu z właściwym zarządcą lub właścicielem terenu, z wyłączeniem form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń;
- 2) Korzystanie z obszaru parku dla celów naukowych jest podporządkowane realizacji celów, dla których park został utworzony i wymaga dostosowania prowadzonych badań do rodzaju i stopnia odporności elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego na degradację.
- 3) W tam zakresie wskazane jest współdziałanie instytucji naukowych i osób prowadzących badania naukowe z Dyrektorem Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego;
- 4) Raporty badawcze zawierające omówienie uzyskanych wyników badań oraz wnioski końcowe i rekomendacje, za zgodą autorów oraz instytucji zlecającej powinny być udostępniane Dyrektorowi ZPKWL, z zachowaniem i poszanowaniem praw autorskich wynikających z przepisów odrębnych.

2. Zasady udostępniania parku dla celów edukacyjnych:

- 1) Do celów edukacyjnych udostępniony jest teren całego parku w porozumieniu z właściwym zarządcą lub właścicielem terenu, z wyłączeniem form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń;
- 2) Najkorzystniejsze warunki do prowadzenia edukacji stwarzają ścieżki edukacyjne, umożliwiające samodzielne bądź z przewodnikiem – edukatorem zdobywanie wiedzy o środowisku przyrodniczym i walorach kulturowych tego obszaru;
- 3) W działalność edukacyjną czynnie włączają się zarówno pracownicy ZPKWL jak i pracownicy nadleśnictw, na terenie, których funkcjonuje park;
- 4) Udostępnienie parku dla celów edukacyjnych jest podporządkowane realizacji celów, dla których park został utworzony oraz wymaga dostosowania programu działań do rodzaju i stopnia odporności elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego na degradację;
- 5) Zakres działań edukacyjnych, bazujących na zasobach przyrodniczo-kulturowo-krajobrazowych parku, niewymagających od uczestników edukacji zgody Dyrektora ZPKWL obejmuje:

- a) Zwiedzanie ścieżek dydaktycznych, punktów i przystanków edukacyjnych, realizowane na obszarze całego parku;
 - b) Uczestniczenie w różnych formach edukacji ekologicznej (np. lekcje w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, oświatowych i innych, spotkania edukacyjne poza szkołą, konkursy, akcje edukacyjne, wystawy, zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem, prowadzonych przez pracowników ZPKWL lub pracowników nadleśnictw na terenie, których zlokalizowany jest park;
 - c) Świadczenie usług przewodnickich w zakresie uprawiania turystyki przyrodniczej i kulturowej;
 - d) Organizowanie zajęć kameralnych (w tym laboratoryjnych, audiowizualnych) związanych z edukacją przyrodniczą, uczestniczenie w działaniach mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie ochrony przyrody i środowiska, w tym szkoleniach, akcjach edukacyjnych, warsztatach dla lokalnej społeczności i turystów;
- 3. Zasady udostępniania parku dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb:**
- 1) Organizowanie imprez masowych na terenie parku wymaga uzyskania pisemnej zgody Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego (na podstawie art. 27 pkt. 3 Ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych Dz. U. 2022 poz. 1466 t.j.);
 - 2) Turystyka piesza i rowerowa może odbywać się na terenie całego parku po wyznaczonych szlakach turystycznych oraz ścieżkach edukacyjnych oraz poza wyznaczonymi szlakami z wyłączeniem obszarów objętych zakazami wprowadzonymi odrębnymi przepisami;
 - 3) Turystyka konna może odbywać się na wyznaczonych szlakach konnych oraz innych obszarach po uzgodnieniu z zarządcą lub właścicielem terenu z wyłączeniem rezerwatów przyrody i obszarów objętych zakazami wprowadzonymi odrębnymi przepisami;
 - 4) Turystyka samochodowa i motorowa może być prowadzona tylko po drogach publicznych; nie dopuszcza się możliwości organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - 5) Utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek dydaktycznych oraz zaleca się monitorowanie oraz ewentualną renowację towarzyszących im elementów infrastruktury rekreacyjnej przez właścicieli urządzeń;
 - 6) Dopuszcza się korektę przebiegu istniejących szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, w szczególności tam, gdzie wymaga tego ograniczanie negatywnego wpływu ruchu turystycznego na środowisko;

- 7) Amatorski połów ryb dozwolony jest z pomostów lub łodzi po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy akwenu;
- 8) Na terenie parku zaleca się następujące postępowanie związane z turystyką i rekreacją we współpracy z zarządcami terenu i administracją lokalną, zgodnie z kompetencjami organów:
 - a) Oznakowanie istniejących szlaków turystycznych;
 - b) Bieżąca konserwacja istniejącego oznakowania szlaków turystycznych;
 - c) Kontrola legalności pomostów wędkarskich na zbiornikach wodnych parku;
 - d) Egzekwowanie zakazu wprowadzania gatunków inwazyjnych do ekosystemów oraz zakazu stosowania, jako przynęty ryb pochodzących z innego łowiska;
 - e) Kontrole przestrzegania zakazu wjazdu do lasów.

Rozdział 6

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 6

Zakres prac związanych z ochroną przyrody

1. Poprawa parametrów jakościowych i ilościowych wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów wodnych na obszarze całego parku poprzez:
 - 1) Ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie rzek, wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych lub zaniechanie prac utrzymaniowych w miejscach wyznaczonych do kształtowania przez naturalne procesy;
 - 2) Zachowanie lub przywracanie naturalnego charakteru cieków przepływających przez park, niedopuszczalne jest przerywanie ciągłości ekologicznej cieków;
 - 3) Odstąpienie od modyfikowania istniejących stosunków wodnych, z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody, przy założeniu obowiązku każdorazowego poddania ich szczegółowej ocenie pod kątem wpływu na środowisko, w tym cele ochrony parku i obszarów Natura 2000;
 - 4) Poprawa warunków wodnych i siedliskowych w obrębie strefy brzegowej jezior poprzez ochronę istniejących stref buforowych w postaci pasów ziołorośli, zakrzewień i zadrzewień. Zaniechanie lub ograniczenie usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
 - 5) Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarach miejscowości położonych w parku;
 - 6) Analiza możliwych zrzutów zanieczyszczeń – presji na elementy fizykochemiczne na terenie zlewni Gryżynki;
 - 7) Dokładne przeanalizowanie konieczności wykonywania prac utrzymaniowych; podczas planowania należy wziąć pod uwagę potencjalne skutki; w razie wykonywania stosować zasady Dobrych Praktyk Utrzymania Rzek i działania kompensujące.
2. Ochrona gatunków roślin, grzybów i zwierząt dziko występujących oraz ich siedlisk:
 - 1) Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych, w szczególności jenota i szopa pracza zgodnie z Ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2021 poz. 1718) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 210 poz. 1260); działanie realizowane we współpracy z zarządcami gruntów i samorządami;

- 2) Nielokalizowanie ferm norek amerykańskich w granicach parku i otuliny. W przypadku lokalizowania ferm poza granicami parku i otuliny, ale w granicach zlewni, które znajdują się na terenie parku i otuliny, należy każdorazowo ocenić wpływ inwestycji na cele ochrony i zasoby przyrodnicze parku. Dotyczy zlewni Gryżynki, zlewni Jeziora Skąpego, zlewni Dopływu spod Smolar Bytnickich;
- 3) W przypadku stwierdzenia norki amerykańskiej i szopa pracza w środowisku naturalnym parku podejmować działania zmierzające do usunięcia wymienionych z naturalnych ekosystemów. Odłowy prowadzić we współpracy z nadleśnictwami, kołami łowieckimi i zarządcami gruntów;
- 4) Prześwietlenie fragmentów zbiorników stanowiących siedliska płazów, które uległy zbyt dużemu zacienieniu poprzez usunięcie gałęzi i drzew, zwłaszcza od strony południowej; działanie realizowane we współpracy z zarządcami gruntów.

§ 7

Zakres prac związanych z kształtowaniem krajobrazu

1. Zachowanie unikatowych form ukształtowania terenu, w szczególności rynien jeziornych.
2. Zachowanie specyfiki jednostek osadniczych i sieci dróg, lokalnej tradycji architektonicznej oraz dziedzictwa kultury materialnej i niematerialnej;
3. Ochrona krajobrazu otwartego, w szczególności przedpoli, punktów i osi widokowych przed zabudową i zalesieniem.

Rozdział 7
Działania ochronne
§ 8

1. Określa się następujące działania ochronne dla parku krajobrazowego:

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
1.	Modyfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych na ciekach w granicach parku.	Wykonywanie prac utrzymaniowych tylko po uprzedniej weryfikacji ich zasadności w kluczowych miejscach, odcinkowo, z zachowaniem działań minimalizujących dla bytujących w nich siedlisk, w miejscach zagrożonych brakiem zachowania ciągłości morfologicznej, zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania rzek. Tam gdzie to możliwe na rzekach głównych i dopływach zaniechanie prac utrzymaniowych, co w dłuższej perspektywie czasu doprowadzi do samoczynnej renaturyzacji cieków.	Zlewnia rzeki Gryżynki
2.	Ochrona cieków naturalnych zgodnie z Dobrymi Praktykami Utrzymania Rzek oraz Zasadami Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.	Wszystkie działania na ciekach naturalnych, z uwzględnieniem zasad pozostałych działań ochronnych dla poszczególnych cieków i ich zlewni, należy przeprowadzać zgodnie z Dobrymi Praktykami Utrzymania Rzek oraz Zasadami Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.	Cały obszar parku.
3.	Kontrola legalności pomostów wędkarskich na jeziorach parku.	Kontrola legalności pomostów wędkarskich. Działanie realizowane we współpracy z właścicielami i zarządcami gruntów oraz organami właściwymi do wydawania zezwoleń/wyrażających sprzeciw na budowę tych obiektów.	Jeziora parku, szczególnie jez. Kałek, Jelito i Jatnik
4.	Analiza wpływu zrzutów wód ze stawów hodowlanych do Potoku Gryżyńskiego, na jakość jego wód	Ocena wpływu prowadzonej gospodarki rybackiej na stan ekologiczny cieku – stopnia dopływu zanieczyszczeń z tego źródła, a w przypadku stwierdzenia istotności – redukcja dopływu zanieczyszczeń.	Kompleks prywatnych stawów hodowlanych w Grabinie i rzeka Gryżynka poniżej zrzutu
5.	Inwentaryzacja małych obiektów hydrotechnicznych (jazy, zastawki, bystrza, progi).	Inwentaryzacja małych obiektów hydrotechnicznych (jazy, zastawki, bystrza, progi), analiza możliwości ich wykorzystania w ramach retencji korytovej w zlewni leśnej Gryżynki i ich ewentualnej modernizacji. Wykorzystanie naturalnych kamiennych/drewnianych materiałów do budowy progów piętrzących wodę, czy niewielkich grobli, hamujących odpływ wody, który w czasie niedoborów lub niżówek pozwoli na zachowanie przepływów nienaruszalnych, a w czasie wyżówek na zwiększanie retencji wód gruntowych. Działanie wskazane we współpracy PGW Wody Polskie.	Zlewnia Gryżynki
6.	Ocena przydatności obiektów hydrotechnicznych stanowiących przegrody poprzeczne cieków.	Ocena przydatności wszystkich obiektów hydrotechnicznych stanowiących przegrody poprzeczne cieków w parku – stanu technicznego, funkcjonalności, wyposażenia w przepławki – w razie konieczności udrażnianie przegród poprzecznych lub likwidacja zbędnych obiektów niepełniących żadnych funkcji – działanie techniczne zgodne z katalogiem	Cieki w obszarze parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
		działań renaturyzacyjnych dla rzek. Zaleca się rozbiórkę niepotrzebnych (niesprawnych lub niezdatnych) budowli będących barierami dla migrujących zwierząt, które nie mogą być wykorzystane do realizowania zadań retencji. Ocena wpływu budowli na ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. 2 jazy w obrębie parku zakwalifikowane do sprawdzenia (możliwe przepławki), 1 jaz w otulinie. Działanie wskazane we współpracy PGW Wody Polskie.	
7.	Mikroretencja leśna, analiza potrzeby przechwytywania spływu w drobnych oczkach, zabudowa linii spływu.	Sporządzenie ekspertyzy i wdrożenie działań dotyczących mikroretencji leśnej w postaci drobnych oczek przechwytyjących spływ, retencja korytowa na małych ciekach leśnych. Działania techniczne opóźniające odpływ ze zlewni w postaci tworzenia bystrzy i progów z naturalnych materiałów.	Zlewnia leśna Gryżynki
8.	Renaturyzacja JCWP RW60001715929 Gryżynka -	Renaturyzacja w zlewni rzeki Gryżynki ograniczenie i modyfikacje renaturyzacyjne prac utrzymaniowych, zaniechanie usuwania tam bobrowych, nasadzenia drzew i krzewów w strefie brzegowej, Inicjacja erozji bocznej koryta i inne działania zgodnie z katalogiem Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP); wspieranie PGW Wody Polskie w realizacji zadań restytucyjnych rzek.	Zlewnia rzeki Gryżynki
9.	Wykonanie ekspertyzy hydrobiologicznej i fizykochemicznej jez. Kałek	Sporządzenie ekspertyzy określającej przyczyny zamierania elodeidów w jez. Kałek uwzględniającej badania flory i fitoplanktonu jeziora oraz parametrów fizyko-chemicznych wody.	Jez. Kałek
10.	Eliminacja obcych gatunków ichtiofauny w zbiornikach wodnych.	Niezbarybianie zbiorników wodnych i cieków parku obcymi gatunkami ryb. Stopniowa eliminacja obcych inwazyjnych i nieinwazyjnych gatunków ryb ze zbiorników wodnych i cieków parku.	Zbiorniki wodne na terenie parku.
11.	Ochrona zróżnicowania zespołów ryb.	Kształtowanie zespołów ryb właściwych dla typów rybackich jezior.	Zbiorniki wodne na terenie parku.
12.	Stosowanie stref buforowych w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków i bagien.	Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielienia taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
13.	Ochrona walorów krajobrazowych parku.	Ochrona wnętrz, punktów i ciągów widokowych poprzez ograniczanie lokalizacji obiektów budowlanych oraz zalesień. Ograniczanie lokalizacji elementów dysharmonizujących krajobraz, degradujących walory widokowe parku.	Cały obszar parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
14.	Ochrona ekosystemów parku przed negatywnymi skutkami wielkotowarowej hodowli zwierząt.	Dążenie do nielokalizowania na terenie otuliny parku ferm zwierząt hodowlanych.	Obszar otuliny parku.
15.	Stosowania właściwych składów gatunkowych odnowień w leśnych siedliskach przyrodniczych.	Podczas wykonywania odnowień w płatach siedlisk przyrodniczych stosowanie składów gatunkowych właściwych dla struktury drzewostanu danego siedliska przyrodniczego.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
16.	Przebudowa drzewostanów niezgodnych z siedliskiem.	Kontynuowanie stopniowej przebudowy drzewostanów mającej na celu unaturalnienie oraz dostosowanie składów gatunkowych do siedlisk i zbiorowisk roślinnych.	Obszary leśne parku – drzewostany sosnowe niezgodne z typem siedliskowym lasu.
17.	Renaturyzacja zniekształconych zbiorowisk leśnych.	W ramach zabiegów gospodarczych wspieranie naturalnych procesów przyrodniczych zmierzających do spontanicznej renaturalizacji zniekształconych zbiorowisk leśnych, jednocześnie utrzymywanie wysokiego stopnia naturalności zbiorowisk niezniekształconych i kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów, zwłaszcza na żyznych siedliskach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
18.	Ochrona drzew dziuplastych podczas zabiegów gospodarczych w lasach.	Ochrona drzew dziuplastych podczas cięć z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
19.	Pozostawianie kęp drzewostanów podczas rębni.	Podczas cięć rębnych wyznaczanie kęp pozostawionych do naturalnego rozpadu, szczególnie w miejscach występowania płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk roślin chronionych i zagrożonych.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
20.	Ochrona chronionych i zagrożonych gatunków roślin w lasach.	Ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w lasach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
21.	Poprawa warunków siedliskowych na stanowiskach goździka siniego <i>Dianthus gratianopolitanus</i>	Usuwanie czeremchy późnej na południowym i zachodnim stoku wzniesienia w pododdz. 89a Nadl. Bytnica, biomasę usunąć poza stanowiska goździka siniego. Zabieg wykonać w drugim roku obowiązywania planu i powtarzać w miarę potrzeb. Zabieg wykonać po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska – oddz. 89a jest całoroczną strefą ochrony kani rudej i bielika.	Nadl. Bytnica, oddz. 89a
22.	Niezalesianie nieleśnych siedlisk przyrodniczych.	Wyłączenie z zalesień nieleśnych siedlisk przyrodniczych: 6510, 7140, 7230.	Cały obszar parku.
23.	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranego drzewostanu z siedliskiem grądu.	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranego drzewostanu z siedliskiem grądu 9170 z dopuszczeniem zapewnienia zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymania jego trwałości oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego	Nadleśnictwo Bytnica, oddz. 311c.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
24.	Renaturyzacja zniekształconych płatów siedliska 9190	Usunięcie podsadzeń bukowych.	Nadleśnictwo Bytnica, oddz. 398g
25.	Zwiększenie ilości martwego drewna w płatach leśnych siedlisk przyrodniczych.	Pozostawianie naturalnie wydzielającego się martwego drewna z zastrzeżeniem możliwości zapewnienia zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymania jego trwałości oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.	Wszystkie płaty leśnych siedlisk przyrodniczych: 9110, 9170, 9190, 91E0, 91F0
26.	Usuwanie roślinności drzewiastej zarastającej otwarte torfowiska z siedliskiem przyrodniczym 7140.	Usuwanie brzozy omszonej, sosny pospolitej, wierzby i innych roślin drzewiastych z ekosystemu torfowisk stanowiących siedlisko przyrodnicze 7140. Usunięte drzewa i krzewy wynieść poza misę torfowisk. Zabieg powtarzać w zależności od wyników monitoringu. W przypadku braku możliwości wykonania zabiegu stosowanie obrączkowania drzew.	Nadleśnictwo Sulechów oddz. 50b, f, 56g
27.	Ochrona zadrzewień i zakrzewień.	Zachowanie istniejących i tworzenie nowych zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów.	Cały obszar parku.
28.	Ekstensywne użytkowanie łąk.	Dążyć do utrzymywania lub inicjowania ekstensywnego gospodarowania łąkami trwałymi polegającym na regularnym użytkowaniu kośnym połączonym z uprzątnięciem siana, zróżnicowaniu terminu pokosu na sąsiadujących działkach, minimalizacji nawożenia oraz niepodsięwania wysokowydajnych gatunków i odmian traw.	Łąki w całym obszarze parku.
29.	Ochrona przed zakładaniem plantacji drzew szybko rosnących.	Unikanie tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew szybko rosnących. W przypadku lokalizacji tego typu upraw zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych.	Cały obszar parku.
30.	Użytkowanie kośne łąk stanowiących siedlisko przyrodnicze 6510.	Dążenie do koszenia płatów siedliska 6510 na wysokości 5 – 15 cm nad ziemią w terminie 15 VI – 30 IX, maksymalnie dwa razy w roku, nie rzadziej niż raz na rok, z pozostawieniem 5 – 10% nieskoszonych powierzchni (każdego roku w innym miejscu), usuwanie biomasy nie później niż 2 tygodnie po pokosie:	Nadl. Bytnica oddz.: 165t, Gm. Bytnica, obr. Grabin dz. ewid. 14/1, 59/2, 317, 311/23
31.	Usuwanie gatunków obcych, w tym gatunków inwazyjnych	Usuwanie stanowisk gatunków obcych – rdestowca sachalińskiego <i>Reynoutria sachalinensis</i> , rdestowca japońskiego <i>Reynoutria japonica</i> , tawliny jarzębolistnej <i>Sorbaria sorbifolia</i> , śnieguliczki białej <i>Symphoricarpos albus</i> Eliminacja wymienionych gatunków z terenu całego parku; działania realizowane we współpracy z samorządami i właścicielami/zarządcami gruntów.	Nadl. Bytnica, oddz.: 165w, 279m, 283s, 283dx, 331d Gm. Bytnica obr. Gryżyna dz. ewid. 81/2, 95/2, 283/32
32.	Kontrolowanie poziomu wody na wybranych stanowiskach płazów.	Kontrolowanie poziomu i jakości wody na poszczególnych stanowiskach, w razie potrzeby zaprojektowanie systemu małej retencji i oczyszczania, pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny.	Stanowiska płazów nr: 1, 2, 10 (Gm. Bytnica, obr. Gryżyna dz. ewid. 74, 283/30, Obr. Grabin dz. ewid. 91/1)

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
33.	Ochrona młodocianych form płazów	Przy zanikaniu wody w zbiornikach, kiedy są w nich jeszcze larwy płazów, odławianie za pomocą czerpaków i przenoszenie w najbliższe miejsca, które pozwolą na bezpieczne przejście pełnej metamorfozy	Stanowiska płazów nr: 1, 2, 10 (Gm. Bytnica, obr. Gryżyna dz. ewid. 74, 283/30, obr. Grabin dz. ewid. 91/1)
34.	Pogłębienie wybranych zbiorników stanowiących siedliska płazów.	Pogłębienie poprzez usunięcie zewnętrznej warstwy humusu z jednoczesnym usunięciem części roślinności, szczególnie trzciny. Działanie prowadzone w porozumieniu z władającym gruntem.	Stanowiska płazów nr: 3, 10 (Gm. Bytnica, obr. Gryżyna 283/17, dz. ewid. obr. Grabin dz. ewid. 91/1)
35.	Wykonanie znaków „Uwaga płazy”.	Wykonanie i ustawienie znaków „Uwaga płazy” przy drogach przebiegających w sąsiedztwie zbiorników wodnych będących potwierdzonymi stanowiskami płazów.	Stanowisko płazów nr: 1 (Gm. Bytnica, obr. Gryżyna dz. ewid. 283/30)
36.	Kontrole występowania kolonii nietoperzy w budynkach przeznaczonych do remontu i termomodernizacji.	Kontrole wybranych budynków przeznaczonych do remontu lub termomodernizacji pod kątem występowania kolonii nietoperzy przeprowadzone przez specjalistę chiropterologa. W przypadku stwierdzenia występowania nietoperzy podjęcie stosownych działań ochronnych.	Cały obszar parku.
37.	Uzupełnienie stanu wiedzy o populacji mopka i nocka dużego	Przeprowadzić odłowy w miejscach stwierdzenia mopka i nocka dużego w celu potwierdzenia rozrodu	Nadl. Bytnica, oddz.: 92b, 92c, 107d, 107g, 310h, 311r, 311s, 329d, 330j, 331j, 343b, 345b, Nadl. Sulechów, oddz.: 14a
38.	Budowa platformy gniazdowej dla rybołowa	Budowa nadrzewnej platformy gniazdowej na świerku w drzewostanie na wschód od jez. Jatnik	Drzewostany w sąsiedztwie jez. Jatnik
39.	Montaż skrzynek lęgowych dla gagoła	Montaż skrzynek lęgowych dla gagołów w sąsiedztwie jezior i stawów rybnych (tylko z zabezpieczeniem przeciw drapieżnikom, rozmiar większy niż typ D).	Otoczenie zbiorników wodnych parku
40.	Ochrona lęgów ptaków gniazdujących na stawach rybnych	Niespuszczanie wody ze stawów rybnych w okresie lęgowym na stawach z ptakami wodnymi. Niewykaszenie szuwarów na stawach rybnych, z wyjątkiem prac niezbędnych.	Stawy rybne na obszarze parku
41.	Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony ekosystemów wodnych, walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych parku.	1. Prowadzenie edukacji społeczeństwa pod kątem ograniczenia zużycia wody bytowej we wszystkich miejscowościach położonych na terenie parku. 2. Działania edukacyjne w zakresie obowiązujących na terenie parku zakazów, w szczególności obowiązującego zakazu używania łodzi motorowych. 3. Edukacja w zakresie właściwego zagospodarowania odpadów i utrzymywania porządku szczególne w strefach brzegowych jezior i rzeki Gryżynki. Działania edukacyjne np. w formie akcji sprzątnięcia. 4. Edukacja dotycząca retencji wód gruntowych na terenach rolnych leśnych i zurbanizowanych.	Cały obszar parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
		5. Edukacja właścicieli gruntów w zakresie obowiązującego na terenie parku zakazu niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień. 6. Działania edukacyjne w zakresie negatywnego oddziaływania gatunków inwazyjnych na ekosystemy parku. 7. Edukacja w zakresie negatywnego wpływu kotów wychodzących na awifaunę. 8. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego. 9. Konserwacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej (tablice informacyjne).	

2. Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 2 do uchwały.

Rozdział 8

Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych

§ 9

1. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych:

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
1.	Nie wyznaczać nowych terenów pod zabudowę z wyłączeniem terenów: – przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, – na których w dniu wejścia w życie uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji w zakresie w jakim zostały jednoznacznie dopuszczone w tych decyzjach lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji, – na których planuje się realizację inwestycji celu publicznego.	PK
2.	Rekomendowane działania w zakresie zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz mpzp: Bytnica - aktualizacja rysunku i ustaleń SUiKZP (dokument uchwalono w 2002 roku czyli 20 lat temu, następnie wprowadzono wiele zmian, rysunek wymaga ujednoczenia i opracowania w formie wektorowej) - rekomenduje się opracowanie mpzp dla terenu m. Gryżyna i Grabin, sporządzenie mpzp ograniczy dobrowolne kształtowanie zabudowy realizowane na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy.	PK
3.	Realizowanie nowych podziałów zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2000 m ² przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1000 m ² .	PK
4.	Przy zabudowie zagrodowej minimalna powierzchnia gospodarstwa rolnego musi wynosić 1 ha scalonego gruntu.	PK
5.	Zachowanie minimum 70% powierzchni biologicznie czynnej na terenach wyznaczonych działek budowlanych, a na działkach rekreacyjnych - minimum 80%.	PK
6.	Niewprowadzanie wtórnych podziałów działek w ramach istniejących (zabudowy rekreacyjnej) z wyjątkiem wtórnych podziałów dla wydzielania działek pod infrastrukturę techniczną i drogową.	PK
7.	Nielokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	PK
8.	Nie zmieniać trwałych użytków zielonych (łąk) na grunty orne oraz cele inne niż nie rolnicze.	PK
9.	Nie realizować na terenie parku elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych z wyłączeniem mikroinstalacji (zdefiniowanych w ustawie	PK

Lp.	Ustalenia/Rekomendacje	Obszar działań ochronnych PK – Park Krajobrazowy O - otulina
	z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm.).	
10.	Nie wznosić ogrodzeń o wysokości większej niż 1,70 m.	PK+O
11.	Ustalanie linii zabudowy w odległości minimum 25 m od linii lasu, na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę.	PK+O
12.	Nie stosować ogrodzeń w formie litych ogrodzeń.	PK+O
13.	Nie zmieniać w sposób trwały konfiguracji terenu.	PK+O

2. Mapa gruntów, które nie powinny być zalesiane, obszarów, które powinny być chronione przed zabudową i lokalizacją elementów niekorzystnie wpływających na krajobraz oraz punktów widokowych stanowi załącznik 3 do uchwały.